

עין משפט ונר מצוה

א נמי פ"ה מהלכות עבודת יוה"כ הלכה יח ע"מ וזח"מ:
פ ב מ"י פ"ג מהלכות עבודת יוה"כ הלכה י:
פא ג מ"י פ"כ מהלכות עזות הלכה ז:

רבינו גרשום

וכי תימא מאי נפקא לה מינה דלא איכפת לן בין טרפה ובין כשרה הא אמרי דבי ר' ינאי כפרה כתיב בה כקדשים דכתיב כפר לעמך ישראל וגו' וצריך שלא יהא בו מום בקדשים והכא זיל בתר רובה: והתנן לא היה מגיע למחצית ההר כלומר השעיר וכי' ועכשיו לא מצית למיבדק אותו אלא זיל בתר רובה שאין טרפות: ורוב בעילות אחר הבעל. כלומר שמבעלה עצמה הוא: וממאי דלמא כגון שהיו אביו ואמו חבושים בבית האסורין. כלומר דקים לן דלא בא עליה אלא בעלה דהאי לנו דאכיו של זה הוא ומשום הכי אמרינן הכא דחייב לקטול את זה אבל במקום אחר לא אמרין זיל בתר רובה: וניחוש שמא טרפה היה. כלומר הנרצח ולא קטליה את הרוצח: וכי תימא דבדקין ליה הא קא מנוול (מדמוי של רוצח) וכי תימא משום איבוד נשמה כו' כלומר משום דקטלינן הרוצח בדקין ליה ואי טריפה הוא לא קטלינן הרוצח ואי לא קטלינן דלמא במקום שחייף הוה נקב אלא הדע דידל בתר רובה שאין טרפות וקטלינן הרוצח: וכי תימא דבדקין ליה אי טריפה הוא על מי שהעדים בחייו (של נרצח) של מי שהעידו עליו שהרג ואם ניווליה לא מהני ליה אפפ"כ (לא) קטלינן (את זה) לעדים וזממין אלא זיל בתר רובה: דלמא במקום נקב קא שחית. כלומר שמא תחת העור ניקב הושט או [נפסק] הגורגרת במקום שחית: דלמא היכא דאפשר אפשר. כלומר לעולם לא אולינן בתר רובה והיכא דאפשר למיבדק בדקין ליה והיכא דלא אפשר למבדקה אולינן בתר רובה: ל"י מאיר דחייש למיעוטי כדאמרין לעיל דחייש למיעוט. לענין עיסה כלומר משום שהוא גור רובה אטו מיעוטא כולן פסולות שמיעוט נקבות אמרין הכי מכולם

נילף בעלמא ועוד נראה לי דטעמא דטרפה שהרג פטור דהיינו משום דהוי עדות שאין אדם יכול להזימה ואי קטלינן עדים כשהוזמו לא שפיר קטלינן ואם כן אין להוכיח אלא זצממאי דקטלינן לעדים ולא חיישינן דלמא לא יצממאי דעדין לא יצממאי דשמה התראה: **ל"חוש** דלמא במקום סיף נקב הוה. אין להקשות משכחת לה כגון שהטביעו צנהר דאפשר בתר הכי למבדקה דהא קרא כללי עץ וכללי צרול ואכן כתיב אבל קשה דמשכחת לה כגון שהיה קרום של מוח מגולה וראו שהיה שלם וצא זה ונקצו והרגו ויש לומר דדוחק הוא להעמיד הפסוק כךן ואם תאמר ובספ"ק דמכות (דף יא.) דלמרי רבי ערפון ורבי עקיבא אילו היינו כסנהדרין לא היה אדם נהרג ומפרש דהוו דקדו להו ואמרי ראיתם שטרפה הרג או שלם הרג ואם תמאנא לומר שלם הרג שמא במקום סיף נקצ הוה והכא משמע דלא חיישינן דלואלינן בתר רוצא ויש לומר דרבי עקיבא לטעמיה דלמר דחיישינן למיעוטא דפרק הלוקח צהמה (בכורות כ:.) דקסבר חלצ אינו פטור צהמהה בצבורה אע"ג דרוב צהמות אינן חולצות אלא"כ יולדות ואע"ג דאפילו רבי מאיר דחייש למיעוטא מודה היכא דלא אפשר רבי עקיבא חשיב ליה אפשר דאיכא לאוקמי קרא שהיה קרום מוחו מגולה ונקצו כדפירשנו ורשב"ג דפליג עלייהו ואמר אף הם מרבים שופכי דמים נישארלן אפילו חייש למיעוטא מ"מ חשיב ליה לא אפשר דדוחק הוא להעמיד הפסוק כןך **סוועוד** אור"ת דאף על גב דאי לא שיילינן לעדים קטלינן ליה דסמכינן ארוצא היכא דלא אפשר היכא דשיילינן להו ואמרי דלא ידעי פטור מדי דהוה אסיף ואירינן[[] דאי לא שיילינן להו חייב ואי שיילינן להו ואמר אחד בסיף ואחד וצארינן פטור אע"ג דבסיף ואירינן כשאומרים אין אנו יודעין חייב עד דמנכחי אהדדי היינו משום דסיף ואירינן לא שייך כל כך בגוף העדות דמה לי הרגו בסיף ומה לי צארינן אבל במקום סיף נקצ הוה דשייך לגוף העדות טפי אי דדקין להו ואמרו אין אנו יודעין פטור ואחד אומר כליו שחורים ואחד אומר כליו לבנים דלא שייך לגוף העדות אע"פ דמנכחי אהדדי חייב הקשה רבינו יתחק דרבי מרדכי דהכא ילפינן מרואנא ועדים וזממים דלואלינן בתר רוצא אף דביני נפשות וכן מוכח ברש"י פ' בן סורר ומורה (סנהדרין דף סט.) ובאלו הן הנשרפין (שם דף עט:) אמרינן נסקלינן בנשרפין ידונו בסקילה הקלה אע"ג דרוב נשרפים יניהו ותיריך ר"ת דכיון דממה נפשך הוא נהרג לענין צאיז מיתה הוא נהרג לא אולינן בתר רוצא ועוד יש לומר דהוי קצוע וכמחנה על מחנה דמי והא דפריך התם מעיקרא כי הוה תני הנשרפין בנסקלינן תיפוק ליה דרוצא נסקלינן ינינהו הכי פירושו לכל הפחות לא גרע משום דהוו רוצא דנסקלינן[[] ו**דילמא** הך דאסהידו ביה **טרפה** דהוה. ואם תאמר דחובשים אותו י"צ חדש ואם יחיה לאו טרפה הוא ויש לומר דשמא קסבר טרפה מהי ועוד נראה לי דאי אין הורגין העדים כשהוזמו אלא אחר י"צ חדש דדילמא הך דלסהידו ציה טרפה א"כ גם אותו שמעדין עליו אין להורגו עד לאחר י"צ חדש וכיון דלא צאו להורגו אלא אחר י"צ חדש א"כ לא יהרגו הס אף לאחר י"צ חדש דדילמא נעשה טרפה הך דלסהידו ציה בסוף י"צ חדשים והרי לא צאו אלא להרוג את הטרפיה: **ל"רבי** מאיר דחייש **למיעוטא** בו'. מדקאמר לרבי מאיר ולא קאמר היכי אכלינן משמע דלא קיימא לן כר' מאיר דחייש למיעוטא וקשה דפרק הלוקח צהמה (בכורות מד.) פסיק רבי יוחנן כרשב"ג דלמר הלוקח צהמה מניקה מן העובד כוכבים דפטורה מן הצבורה כשגנה כרוך אחריה משום דלא מרחמא ליה אלא"כ ילדה אבל מטעם חלב לא מיפטר אע"ג דרוב צהמות אינן חולצות אלא"כ יולדות אלמא חיישינן למיעוטא אע"ג דליכא חזקה צהדי מיעוטא דאי אמרינן אוקי צהמה צחוקת שלא ילדה אדרבה העמד וולד צחוקת שאינו קדוש בצבורה שהיה חולין צמעי אמו וזיש לומר דרבי יוחנן לא פסיק כוותיה אלא צהא דלא מרחמא אלא אם כן ילדה: ונפקא

יא:

דלית ליה דחטאת קרייה רחמנא מנא ליה דטרפות פוסל צה וי"ל דנפקא ליה מדכתיב תמימה כדדרשינן צפ"ק דמסכת ע"ז (דף יא.) דנח גופיה לאו טרפה הוה מדכתיב תמיים ורצנן אכטריך תמימה לכדרשין צספרי תמימה דאף שמי ולרבי שמעון תרמי ש"מ מדכתיב תמימה צוצין אדומה לאשר אין צה מום ועוד יש לומר דצפסול התלוי בגופה מודו כולי עלמא כדמתן (פרה פ"ד מ"א) שחטה שלא לשמה פסולה והיינו מחטאתה היא ובספרי[[] נמי ידרשינן חטאת היא דמועלינן צה וכמה דרשות ואם תאמר בכל דוכתין דמשני קדשי צדק צצית מאלמאי לא חשיב ליה כקדשי מוצח משום דחטאת קרייה רחמנא ויש לומר דבכל דוכתין מסלק לה צקושיא אחריתי ובפרק אלו קדשים (תמורה כ.) דקאמר דאין פרה עושה תמורה משום דקדשי צדק צצית היא כיון דנפקותא לימא צגוף הפרה לא שייך דרשה דחטאת קרייה רחמנא ובצרכות (דף סה.) נמי דקאמר דאין צה אסור גיזה ועצורה לאחר שנפדית משום דקדשי צדק צצית היא ולא הויא כפסולי המוקדשים שנפדו משום דלאחר פדיון שאין תורת פרה עליה לא קרייה רחמנא חטאת אי נמי מה שנפדית היינו משום דלצ צית דין מתנה עליה דאי לא הוצרכה תהא לדמיה כדאמרין צפרק קמא דצצועות (דף יא.): **ס' וישחף** ושרף. אע"פ שיש פסוק אחד צינמים מכל מקום משמע ושרף את הפרה כמו שהיתה צשעת שחיתה מדלל כתיב ושרף אותה: **בגוף** שהיו אביו ואמו חבושים בבית האסורין. ועוד הוה מצי למידק ודילמא משום דלואלינן בתר חזקה דהעמד האם צחוקת דקתם: **וכי** תימא דבדקין ליה. מקשינן דילנף מרואנא גופיה דלואלינן בתר רוצא דדילמא הרוצח הוה טרפה וטרפה שהרג את הנפש פטור: ושמא דלואלינן בתר רוצא מדלל

נילף בעלמא ועוד נראה לי דטעמא דטרפה שהרג פטור דהיינו משום דהוי עדות שאין אדם יכול להזימה ואי קטלינן עדים כשהוזמו לא שפיר קטלינן ואם כן אין להוכיח אלא זצממאי דקטלינן לעדים ולא חיישינן דלמא לא יצממאי דעדין לא יצממאי דשמה התראה: **ל"חוש** דלמא במקום סיף נקב הוה. אין להקשות משכחת לה כגון שהטביעו צנהר דאפשר בתר הכי למבדקה דהא קרא כללי עץ וכללי צרול ואכן כתיב אבל קשה דמשכחת לה כגון שהיה קרום של מוח מגולה וראו שהיה שלם וצא זה ונקצו והרגו ויש לומר דדוחק הוא להעמיד הפסוק כךן ואם תאמר ובספ"ק דמכות (דף יא.) דלמרי רבי ערפון ורבי עקיבא אילו היינו כסנהדרין לא היה אדם נהרג ומפרש דהוו דקדו להו ואמרי ראיתם שטרפה הרג או שלם הרג ואם תמאנא לומר שלם הרג שמא במקום סיף נקצ הוה והכא משמע דלא חיישינן דלואלינן בתר רוצא ויש לומר דרבי עקיבא לטעמיה דלמר דחיישינן למיעוטא דפרק הלוקח צהמה (בכורות כ:.) דקסבר חלצ אינו פטור צהמהה בצבורה אע"ג דרוב צהמות אינן חולצות אלא"כ יולדות ואע"ג דאפילו רבי מאיר דחייש למיעוטא מודה היכא דלא אפשר רבי עקיבא חשיב ליה אפשר דאיכא לאוקמי קרא שהיה קרום מוחו מגולה ונקצו כדפירשנו ורשב"ג דפליג עלייהו ואמר אף הם מרבים שופכי דמים נישארלן אפילו חייש למיעוטא מ"מ חשיב ליה לא אפשר דדוחק הוא להעמיד הפסוק כןך **סוועוד** אור"ת דאף על גב דאי לא שיילינן לעדים קטלינן ליה דסמכינן ארוצא היכא דלא אפשר היכא דשיילינן להו ואמרי דלא ידעי פטור מדי דהוה אסיף ואירינן[[] דאי לא שיילינן להו חייב ואי שיילינן להו ואמר אחד בסיף ואחד וצארינן פטור אע"ג דבסיף ואירינן כשאומרים אין אנו יודעין חייב עד דמנכחי אהדדי היינו משום דסיף ואירינן לא שייך כל כך בגוף העדות דמה לי הרגו בסיף ומה לי צארינן אבל במקום סיף נקצ הוה דשייך לגוף העדות טפי אי דדקין להו ואמרו אין אנו יודעין פטור ואחד אומר כליו שחורים ואחד אומר כליו לבנים דלא שייך לגוף העדות אע"פ דמנכחי אהדדי חייב הקשה רבינו יתחק דרבי מרדכי דהכא ילפינן מרואנא ועדים וזממים דלואלינן בתר רוצא אף דביני נפשות וכן מוכח ברש"י פ' בן סורר ומורה (סנהדרין דף סט.) ובאלו הן הנשרפין (שם דף עט:) אמרינן נסקלינן בנשרפין ידונו בסקילה הקלה אע"ג דרוב נשרפים יניהו ותיריך ר"ת דכיון דממה נפשך הוא נהרג לענין צאיז מיתה הוא נהרג לא אולינן בתר רוצא ועוד יש לומר דהוי קצוע וכמחנה על מחנה דמי והא דפריך התם מעיקרא כי הוה תני הנשרפין בנסקלינן תיפוק ליה דרוצא נסקלינן ינינהו הכי פירושו לכל הפחות לא גרע משום דהוו רוצא דנסקלינן[[] ו**דילמא** הך דאסהידו ביה **טרפה** דהוה. ואם תאמר דחובשים אותו י"צ חדש ואם יחיה לאו טרפה הוא ויש לומר דשמא קסבר טרפה מהי ועוד נראה לי דאי אין הורגין העדים כשהוזמו אלא אחר י"צ חדש דדילמא הך דלסהידו ציה טרפה א"כ גם אותו שמעדין עליו אין להורגו עד לאחר י"צ חדש וכיון דלא צאו להורגו אלא אחר י"צ חדש א"כ לא יהרגו הס אף לאחר י"צ חדש דדילמא נעשה טרפה הך דלסהידו ציה בסוף י"צ חדשים והרי לא צאו אלא להרוג את הטרפיה: **ל"רבי** מאיר דחייש **למיעוטא** בו'. מדקאמר לרבי מאיר ולא קאמר היכי אכלינן משמע דלא קיימא לן כר' מאיר דחייש למיעוטא וקשה דפרק הלוקח צהמה (בכורות מד.) פסיק רבי יוחנן כרשב"ג דלמר הלוקח צהמה מניקה מן העובד כוכבים דפטורה מן הצבורה כשגנה כרוך אחריה משום דלא מרחמא ליה אלא"כ ילדה אבל מטעם חלב לא מיפטר אע"ג דרוב צהמות אינן חולצות אלא"כ יולדות אלמא חיישינן למיעוטא אע"ג דליכא חזקה צהדי מיעוטא דאי אמרינן אוקי צהמה צחוקת שלא ילדה אדרבה העמד וולד צחוקת שאינו קדוש בצבורה שהיה חולין צמעי אמו וזיש לומר דרבי יוחנן לא פסיק כוותיה אלא צהא דלא מרחמא אלא אם כן ילדה: ונפקא

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

ודילמא חד מינייהו. האי דעואלז טרפה הוה דצשלמא הך דלשם צדיק ליה לאחר שחיתה אלא חצירו משמלח לזוק ואין נשחט: **אין הגורל קוצע לעואלז אלא צראוי לשם**. שהרי צשעת הגורל אין ידוע איזה יעלה לשם הילכך שמעינן ממילא דטרפה לא מיימינן: **צדיקין ליה**. לאחר דחיתו לזוק: **אצרים**. יכול לידע איזו שצירה מחיים: **קטליה**. הורגהו: **צבים האסורין**. שם עצרמו אמו ואין לחוש שמא צא עליה אחר ששניהן לצדם היו עד הוכר העוצר: **טרפה הוה**. ההרגו ואין זה ראוי ליהרג דגצרא קטילא קטיל: **וכי סימא משום איצור נשמה דהאי**. רואנא דלא לימות משום דבעינן ושפטו העדה והצילו העדה (במדבר לה:.) **נינווליה**. להאי נהרג ואי לא משמח טרפה יורג רואנא זה: **ואמאי**. ליחוש צמקום סיף שהרגו צה נקצ היה תחלה וטרפה הוא וגצרא קטילא קטיל: **וכי סימא דצדיקין ליה**. כלומר דכשנהרג על ידי עדותן ואח"כ הוזמו משמעוי קרא וגצדיקה קודם שנהרגס: **והסניא צרבי אומר**. לא ידעינן מנו אלא אחד גדול צדורו היה ועל שם כך נקרא צרבי כדלשכתן צכילד מעצדין צעירוצין (דף נג.) אמר רבי אושעיא צרבי ובצ"צ (לקמן כה.) רבי אלעזר הקפר צרבי: **הרגו**. קודם שהוזמו: **אין נהרגים**. דכתיב כלשר זמם ולא כלשר עשה: **אסאי משחיתה עצמה**. דאיירי צה עד השתא: **דלמא צמקום נקב קא שחית**. נקוצת הושט צמשהו אצל גרגרת צרוצא ואם חסרה כצאכסר טרפה צאלו טרפות (לקמן דף מה:.) **היכא דאפשר**. לעמוד על צירור צודקין ולא סמכינן ארוצא וצריכינן לצדוק צהמה מכל י"ח טרפות אי נמי כגון קטן וקטנה דאפשר לנו להמתין עד שיגדלו ונדע שאינו כרים נמתין והכך כולהו משום דלא אפשר הואיל: **לרבי מאיר**. דלא חזיל בתר רוצא הכי נמי דלא אכל צשרא משום דשמא צמקום נקצ קא שחית: פסח

מנינו צשם רצינו מנחם הקדוש אף קשה לי מאי קאמר וכי תימא דצדיקין ליה הא מכל מקום הויא ליה התרתא ספק אי לא אולינן בתר רוצא ושמא קסבר דשמה התראה: **ל"חוש** דלמא במקום סיף נקב הוה. אין להקשות משכחת לה כגון שהטביעו צנהר דאפשר בתר הכי למבדקה דהא קרא כללי עץ וכללי צרול ואכן כתיב אבל קשה דמשכחת לה כגון שהיה קרום של מוח מגולה וראו שהיה שלם וצא זה ונקצו והרגו ויש לומר דדוחק הוא להעמיד הפסוק כךן ואם תאמר ובספ"ק דמכות (דף יא.) דלמרי רבי ערפון ורבי עקיבא אילו היינו כסנהדרין לא היה אדם נהרג ומפרש דהוו דקדו להו ואמרי ראיתם שטרפה הרג או שלם הרג ואם תמאנא לומר שלם הרג שמא במקום סיף נקצ הוה והכא משמע דלא חיישינן דלואלינן בתר רוצא ויש לומר דרבי עקיבא לטעמיה דלמר דחיישינן למיעוטא דפרק הלוקח צהמה (בכורות כ:.) דקסבר חלצ אינו פטור צהמהה בצבורה אע"ג דרוב צהמות אינן חולצות אלא"כ יולדות ואע"ג דאפילו רבי מאיר דחייש למיעוטא מודה היכא דלא אפשר רבי עקיבא חשיב ליה אפשר דאיכא לאוקמי קרא שהיה קרום מוחו מגולה ונקצו כדפירשנו ורשב"ג דפליג עלייהו ואמר אף הם מרבים שופכי דמים נישארלן אפילו חייש למיעוטא מ"מ חשיב ליה לא אפשר דדוחק הוא להעמיד הפסוק כןך **סוועוד** אור"ת דאף על גב דאי לא שיילינן לעדים קטלינן ליה דסמכינן ארוצא היכא דלא אפשר היכא דשיילינן להו ואמרי דלא ידעי פטור מדי דהוה אסיף ואירינן[[] דאי לא שיילינן להו חייב ואי שיילינן להו ואמר אחד בסיף ואחד וצארינן פטור אע"ג דבסיף ואירינן כשאומרים אין אנו יודעין חייב עד דמנכחי אהדדי היינו משום דסיף ואירינן לא שייך כל כך בגוף העדות דמה לי הרגו בסיף ומה לי צארינן אבל במקום סיף נקצ הוה דשייך לגוף העדות טפי אי דדקין להו ואמרו אין אנו יודעין פטור ואחד אומר כליו שחורים ואחד אומר כליו לבנים דלא שייך לגוף העדות אע"פ דמנכחי אהדדי חייב הקשה רבינו יתחק דרבי מרדכי דהכא ילפינן מרואנא ועדים וזממים דלואלינן בתר רוצא אף דביני נפשות וכן מוכח ברש"י פ' בן סורר ומורה (סנהדרין דף סט.) ובאלו הן הנשרפין (שם דף עט:) אמרינן נסקלינן בנשרפין ידונו בסקילה הקלה אע"ג דרוב נשרפים יניהו ותיריך ר"ת דכיון דממה נפשך הוא נהרג לענין צאיז מיתה הוא נהרג לא אולינן בתר רוצא ועוד יש לומר דהוי קצוע וכמחנה על מחנה דמי והא דפריך התם מעיקרא כי הוה תני הנשרפין בנסקלינן תיפוק ליה דרוצא נסקלינן ינינהו הכי פירושו לכל הפחות לא גרע משום דהוו רוצא דנסקלינן[[] ו**דילמא** הך דאסהידו ביה **טרפה** דהוה. ואם תאמר דחובשים אותו י"צ חדש ואם יחיה לאו טרפה הוא ויש לומר דשמא קסבר טרפה מהי ועוד נראה לי דאי אין הורגין העדים כשהוזמו אלא אחר י"צ חדש דדילמא הך דלסהידו ציה טרפה א"כ גם אותו שמעדין עליו אין להורגו עד לאחר י"צ חדש וכיון דלא צאו להורגו אלא אחר י"צ חדש א"כ לא יהרגו הס אף לאחר י"צ חדש דדילמא נעשה טרפה הך דלסהידו ציה בסוף י"צ חדשים והרי לא צאו אלא להרוג את הטרפיה: **ל"רבי** מאיר דחייש **למיעוטא** בו'. מדקאמר לרבי מאיר ולא קאמר היכי אכלינן משמע דלא קיימא לן כר' מאיר דחייש למיעוטא וקשה דפרק הלוקח צהמה (בכורות מד.) פסיק רבי יוחנן כרשב"ג דלמר הלוקח צהמה מניקה מן העובד כוכבים דפטורה מן הצבורה כשגנה כרוך אחריה משום דלא מרחמא ליה אלא"כ ילדה אבל מטעם חלב לא מיפטר אע"ג דרוב צהמות אינן חולצות אלא"כ יולדות אלמא חיישינן למיעוטא אע"ג דליכא חזקה צהדי מיעוטא דאי אמרינן אוקי צהמה צחוקת שלא ילדה אדרבה העמד וולד צחוקת שאינו קדוש בצבורה שהיה חולין צמעי אמו וזיש לומר דרבי יוחנן לא פסיק כוותיה אלא צהא דלא מרחמא אלא אם כן ילדה: ונפקא

מסורת הש"ס

א) וימא סג: תמורה י:1.
ב) ימא סו, ג) וסוטה יא:1.
ד) נכחכות יג: נדה יא:1.
ה) מכות ה:1.
ו) נלקמן כח:1.
ז) נלעיל ו' וס"ג.
ח) נעי' מוס' לקמן כח: סד"ה אלא כי ממסמקן.
ט) נחמת פיס' קנדל.
י) ויכ"ח מנחות נא:1.
יא) שייך לע"א, יב) סנהדרין יא:1.
יג) סנהדרין מא:1.
יד) נוע"ע מוס' סנהדרין פ: ד"ה הנסקלין ומוס' וצחוס ע: עא. סוף ד"ה חפ"י אחת].

תורה אור השלם

- ומבזה אביו ואמו מות יומת: שמות כא טו
- ונְעִישָׁתָם לו בָּאֶשֶׁר יִצְמָם לַעֲשׂוֹת חֲלוּצִים וּבַעֲרֹת יִהְיֶה מִקְרָבָךְ: דברים יט יט

גליון הש"ס

נב' וליחוש דילמא לאו יומת: הוה עיין ברמז"ס פ"ה הלכה ז מהלכות אסורי ביאה וצמחז"י כטור שור קדושין דף פ ע"א: שם ה"ג דלא אביל בשאר: עיין לקמן דף כח ע"א מוס' ד"ה אלא:

מוסף רש"י

אין אפוטורפוס לעריות. אין אדם יכולים להיות לה אפוטורפוס לומר לא נבעלה (בתובות יא:.) **ברבי** אומר. כן היה שמו (מכות ה:.) הרגו. שלא הוזמו עד שנהרג הנזון על פיהם (שם.) לר"מ דחייש למיעוטא. צביעות (סא:.) קטן וקטנה לא חוללין ולא צמכינן דברי ר"מ. אמרו לו לר"מ יפה אמרת לא חוללין, איש מניח כפשה, מפני מה לא חייבינן. אמר להן קטן שמא יתנא כרים, קטנה שמא תמלא חילונות ומלאו פוגמים בעורה, ולא אמר רוב קטנים אינם קריסין (נעיל יא.)

שיטה מקובצת

א) משום דלא אפשר הוא דאלת"ה דהני דקתיי משום דלא אפשר הוא הדין: **ס' מרחביה** תמימה ולאשר אין בה מום: **ג** דמשני קדשי ברוך הבית היא אמאי לא חשיב: **ז** וא"כ אין להוכיח אלא ממאי דקטלינן: **ס' ועוד** אומר ר"ת דאף על גב דכר' צ"ב ע"י חוס' כבודות דף כא ע"א: **ז' ואחר** אמר באריזן פטור: **ו' וי"ל** דר' יוחנן לא פסיק כותיה אלא. צ"ב צ"א בס"י (ה' ואתי אלא וכו':

א) אולי צ"ל ביה כפ"י כותיה צהא וכו' ולא גרשינן אלא.